

Georg Radow   Conrad Rahne

Disputatio Iuridica Inauguralis De Actione Redhibitoria

Rostochii: Kilius, 1673

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741510146>

Druck   Freier Zugang

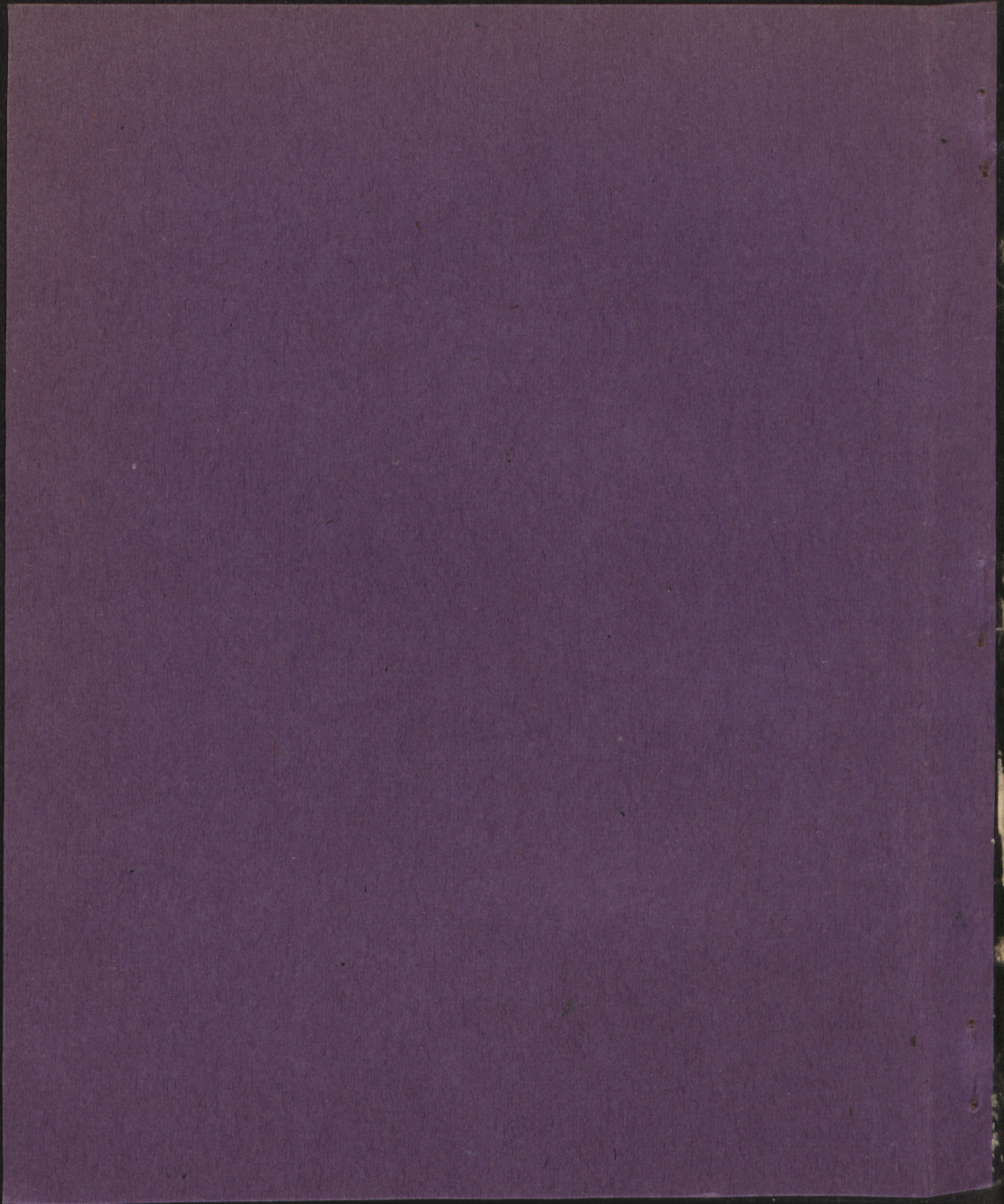
Rückgabe

RU für 1673

Georg Radovius, Provs. 16

Conrad Rahne, Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS

De
ACTIONE
REDHIBITORIA,

Quam,
DIVINI NUMINIS ANNUENTE GRA-
TIA in illustri Varniaca
DECRETO & AUTHORITY MAGNIFICI
JCTORUM ORDINIS
PRÆSIDE.

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLEN-
TISSIMO & CONSULTISSIMO

DN. GEORGIO RADOVIO,

J.U. Doctore & Profefs. Publ. Nobilissimo-
rum statuum, Ducatus Mecklenburgici, Syndico
meritissimo, & Facultatis Juridicæ DECANO spectabili
Dno. Promotore & Præceptore plurimum
colendo

PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores impetrandi
publicæ disquisitioni subjicit

CONRAD RAHNE, Rostochiensis,
In Auditorio Majori

ad diem Octob. horis ante & pomeridianis

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitat. Typogr. Anno 1673.

I. N. J.

Praefatio.

Um bonæ fidei contractibus, inter quos primura
ferè locum sibi vendicat contractus Emptionis &
Venditionis, nihil magis adversetur, quam læ-
sio alterius contrahentium *arg. l. 3. §. ult. ff. pro
soc. l. 5. C. de rescind. vendit. junct. l. 36. d. V. O.*
Gentesq; omnes & Respublicæ benè constitutæ
eò semper respexerint, ut ingenuè homines con-
traherent, neque alter alterius sive fraude sive
ignorantia laderetur. *Mev. ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 6. artic. 11. n. 1.* Hinc
Romani, utpote juris Gentium & æquitatis strenui Sectatores & Cul-
tores nec in hac re, cum fraudes & mendacia in hoc contractu multipli-
carentur, suis partibus defuerunt, sed multis actionum remediis pro-
positis fallacias refrenare atque proinde varia pro rescindendis Emptio-
nibus Venditionibus, ad reprimendam malorum hominum audaciam,
introducere operæ pretium duxerunt. Inter quæ præ aliis, æquitatis
fundamentò nititur *Actio Redhibitoria*, quam in præsentì nostrâ di-
sputatione breviter delineare constituimus.

Thes. I.

Dicitur hæc actio redhibitoria à redhibendo, quia emptor rem
emptam redhibet. Est autem redhibere, facere, ut rursus ha-
beat venditor, quod habuerat; quoniam verò reddendo id fie-
bat, idcirco Redhibitoria appellata est quasi redhibitio sive red-
ditio *l. 21. pr. de edit. Edict. l. 9. de alien. jud. mut. caus. & sumitur red-
hibitionis vocabulum vel latè includens omnes actiones ex Edictio Edi-
cto promanantes arg. l. 19. §. 2. in f. h. r. vel strictè quatenus significat
specialem aliquam actionem quæ ad Edictum se habet, ut pars ad totum.*

Th. II. In hoc significato strictiori, quo nobis nunc accipienda
est, cum *Dn. Rovestrunck in tractatu suo eleganti de redhibitorio judi-
cio Equestri c. 1. n. 1.* Actionem hanc Redhibitoriam definimus vel potius
describimus, quod sit actio Edilitia arbitraria, quæ ob rei venditæ aut

A

per-

permutatæ morbum vitiumque nocivum traditionis tempore occultum & latens: vel ob non præstita promissa & accessiones vel cautionem, ad resolutionem contractus & quasi ad restitutionem agitur. *l. 31. §. 17. 18. 19. l. 21. l. 23. §. 4. l. 45. ff. de Edit. edict. l. 1. C. de edit. act. l. 13. ff. de act. empt.*

Th. III. Arbitrariam in *præc. th.* hanc dixi actionem per §. 31. *Inst. de act.* præstandum enim est emptori & venditori quicquid ex bonâ fide est. *l. 51. pr. ff. h. t. Zas. ad d. §. 31.* ratio est; si enim venditor rei morbosæ, jussus non restituat pretium & accessiones, juratur contra illum in litem ex judicis arbitrio. *l. 45. ff. h. t. Menoch. de A. J. Q. lib. 1. quæst. 5. n. 25.* & sic propter contumaciam hæc actio ad duplum tendit & quasi pœnalis videtur. *d. l. 45. §. 1. 23. §. 4. eod.*

Th. IV. Dividitur plerumque a DD. hæc actio in *directam* quæ ex verbis & sententiâ Edicti de Mancipiis & omni animali vendito, cæteris paribus, datur *l. 38. §. 5. §. 1. 48. §. 6. h. t.* & in *utilem* quæ ex interpretatione Jctorum, quæ pro lege servanda §. 8. *Inst. de l. N. G. §. 1.* fluit, & per quam agitur de omnibus cæteris rebus mobilibus inanimatis, & immobilibus, si fortè sint ejusmodi, ut propter vitium eas habere emptas minus expediat. *l. 1. pr. §. 1. 63. ff. h. t. v. g. si libri mendosi & imperfecti sint DD. in l. 1. pr. §. 1. 4. §. 3. h. t.* si fundus pestiferus sit vel herbas pestiferas ferat. *l. 49. ff. h. t. l. ediles in fin. ff. de viâ publ. l. 2. §. idem ait ff. ne quid in loc. publ. l. 1. §. 1. de Cloac. add. th. 13. infr.*

Th. V. Quoad causam Efficientem Remotam tenendum est, quod introduxerint hanc actionem peculiares quidam Romanorum Magistratus ab ædium curâ sive quod ædes sacras privatasque curarent ut Varro *ait lib. 4 de ling. lat.* sive quod ædibus præssent, in quibus omnia scita sua plebs deferebat, uti vult Pomponius in *l. 2. §. 21. de orig. jur.* Ediles, & ad differentiam Ædilium Plebis & Cerealium, Curiales, *C. Ar. th. 3. h. t.* vel a curribus eburneis quibus ob urbis amplitudinem & viæ longitudinem insidère, vel à Curibus Sabinorum oppido, ut alii rectius fortè volunt, dicti, ad quorum officium inter alia, de quibus prolixius agit *Antho. Thysius Antiquit. Rom. c. 13.* quoque pertinebat cura rerum venalium. *Cicero lib. 3. de leg. Sex eo Wesenb. tit. de ædil. Edict. n. 1.* de quarum sincerâ permutatione speciale Edictum ab ipsis authoribus Edictum appellatum, propositum, ulteriorique Jctorum interpretatione declaratum extat *tot. tit. de Ædil. Edict.* Ex quo certis actionum remediis succurrere voluerunt emptoribus sive fraude sive culpâ venditorum læsis.

lesis. l. i. §. 2. d. r. Convenienter profectò naturali æquitati, cum ex
justitiâ commutativa, cui omnes contractus subjacent. *Aristot. 5
Ethic. c. 4. §. 7. 8. Hahn. ad Wesenb. tit. de iust. & Jur.* venditor re-
rum venditarum vitia emptori manifestare teneatur, etiamsi non
sint circa substantiam sed circa qualitates *alleg. Hahn. ad Wesenb. de
Ædil. Edict. in fin.* meritoque si e contra ob venditoris reticentiam
læsus fuerit emptor; quia hic contra naturam istius justitiæ emptor
minus, venditor verò plus capit, correctione & ad æqualitatem re-
dactione opus est. *vid. Struv. Syntagm. Jur. Civ. Exerc. 1. th. 24. &
seq. Hahn. in not. ad Wesenb. tit. de iust. & Jur. n. 10.*

Th. VI. *Intermedia causa* hujus actionis est contractus em-
ptionis & venditionis l. 23. §. 4. & l. 63. h. r. Quamvis enim nec Jure
Civili venditori licuerit emptorem hoc modo ladere; sed meritò
actio ex empto ad interesse competierit. l. 11. §. 3. & l. 13. de act. empt.
Ihà tamen actione, ad rescindendum contractum agi non poterant,
forsan quia credebatur ex empto actionem ad implendum contra-
ctum potius quàm ad rescindendum comparatam esse. *Struv. syn-
tagm. Jur. Civ. Exerc. 27. th. 12.* Postea tamen placuit ex interpreta-
tione Jctorum, ut, si opus esset, etiam actione empti ad resolvendum
contractum ageretur. l. 11. §. 5. de act. empt. l. 6. §. 1. ff. de contr. empt.
Sed quia illa generales tantùm casus haberet, in hoc autem contractu
fraudes & mendacia multiplicarentur ut illis eò magis fibula injicere-
tur; Ædiles de vitiis rerum proprias constituerunt actiones. in l. 1.
§. 1. & l. 38. de Ædil. edict. Edictum tamen postmodum rectè ad alios
quoque contractus onerosos, ex quibus, si traditio fiat, dominium
transfertur & ubi quis de evictione tenetur, vel ad negotia instar em-
ptionis se habentia, Jctorum interpretatione extensum, indeq; actio
Redhibitoria etiam dari capit in permutationibus, divisionibus, da-
tionibus in solutum. l. 19. §. 5. de Ædil. edict. ibiq; DD. Ad locationem
conductionem verò illa quantumvis Emptioni similis, iisdem juris re-
gulis consistere dicatur. in l. 2. ff. loc. conduct. & pr. instit. eod. produ-
cta non fuit. l. 63. ff. de Ædil. edict. tum quia conductor accipit usum
rei & non rem. l. 5. ff. naut. caup. stab. & cum redhibitio sit in pristi-
num statum re positio. l. 60. ff. h. r. non mirum si locatio in Edicto
non comprehenditur, quia cum rem non habeat, illam reddere
non potest. l. 23. §. 1. ff. h. r. tum quia satis cautum est conductori,
tum quia locationes sub exigua mercede & ad breve tempus fieri so-
leant,

leant, ut proinde bonus paterfamilias non consueſcat utendum,
 cum periculum ſit, ne in pejus incidat & pereat. *Peretz. ad tit. C. de
 edil. act. n. 9.* interim tamen in locatione ad longum tempus hanc
 ſententiam limitant *Caball. in tr. de edil. edict. cap. 2. n. 11. Balthaf.
 tit. 6. Refol. Bavar. 4. n. 6. Cujac. 12. obſ. 28.* qui vult non parvam eſſe
 rationem producendi ædilitii edicti ad illum contractum, & *Dn.
 Brunn. ad l. 63. n. 2. hoc exemplificat ex Mev. p. 2. dec. 380.* In dona-
 tione autem actionem redhibitoriam nullum locum ſibi vindicare,
 minus dubii habet. *l. 62. ff. de edil. edict.* quia donatarius ex ipſo con-
 tractu non damnificatur: ne eo caſu liberalitatis ſuæ, pœnam patia-
 tur donator, quo collimat vulgare diſterium; Equi donati dentes
 inſpicere non oportet. Einem geſchencktem Gaul ſol man nicht ſe-
 hen ins Maul. *Peretz. in tit. C. de edil. act. n. ult. Wilhelm. Rove-
 ſtrunck. tract. de Redhib. jud. Equeſtri c. 2. n. 2. Caball. de edil. act. c.
 2. n. 6.* De dolo tamen donator ſe obligare debet & ſolet, ne, quod be-
 nignè contulerit, fraudis conſilio revocet, v. g. ſi quis ſciens alienum,
 donavit ab actione doli immunis non eſt. *all. l. 62. Caball. & Roveſtr.
 all. loc.* Sic quoque ſi donatio inciperet à promiſſione, quia tunc de
 eviſtione teneretur, hanc actionem dari poſt *Cepoll. ad alleg. l. 62. n.
 7.* vult *Auguſt. Barboſa ad l. 1. C. b. t. n. 8.*

Th. VII. *Cauſa efficiens proxima eſt delictum*, idque iterum
 habet cauſas communes & generales. *Dn. Struvius Syntagm. jur.
 Civ. Exerc. 27. th. 5. Hahn in not. ad Weſenb. tit. d. edict. edict. n. 3.*
 Illarumque ſunt tres juxta *Gothofr. ad rubr. b. t. lit. b. (1)* Retiſcentia
 morbi aut vitii, ſi de eo emptor non fuerit certior redditus, ſive
 venditoris calliditate *l. 14. §. 9. Gl. 38. pr. ff. de edil. edict.* ſive ejus
 ignorantia *l. 1. §. 1. eod.* Cum enim venditor rei venditæ vitia no-
 ta habere potuerit & debuerit *d. ſext.* ignorantia hæc excuſationem
 non præbet; ſed potius pro culpa reputanda eſt, & hic diſtinguen-
 di ſunt tres caſus principales, (1) aut ſciuit tam emptor quam ven-
 ditor, & tum quia emptori, ut volenti non ſit injuria, non compe-
 tit actio ulla *l. 1. §. 6. l. 31. ff. de pact.* (2) aut uterque ignoravit &
 tunc tenetur venditor *l. 1. §. 2. b. t.* modò damnum intrinſecum ſit
 quod ex morbo provenit, ubi nulla diſtinctio inter ſcientem & igno-
 rantem, nam ſi damnum extra rem ſit conſideratur ſcientia *l. 13. pr.
 ff. de act. empt.* *Bart. ad l. 1. C. de edil. act.* Sic & tunc prodeſt
 ignorantia venditori, quando pactus eſt. ne de ullo vitio teneretur.
l. 31. de

l. 31. de pact. l. 14. §. 9. h. t. Hillig. in Donell. lib 15. (3) aut venditor scivit & tenetur non tantum ad refundendum pretium sed ad omne etiam interesse. *l. 13. pr. ff. d. act. empt. & l. 1. in fin. C. h. t. l. 23. §. 8. ff. cod. & stat. Lub. l. 3. t. 6. art. 14.* hoc casu superaddit multam arbitram in publicum solvendam *Mov. add. loc. num. 16.* Quamvis etiam in casu scientiæ & ignorantie statuta locorum non sine ratione à jure communi recedant. *vid. lib. 3. tit 6. art. 11 jur. Lubec. ibique Mov. n. 10. & 11. junct. quest. prima prelim. n. 56. & aliquot sequentes* (2) Promissi non servatio, vel ex promisso si rem venditam fore sine vitio aut morbo (non quidem jactandi aut commendandi solum sed præstandi gratiâ) promiserit aut affirmaverit venditor & non præstiterit *l. 17. §. ult. l. 18. pr. l. 19. pr. & §. 1. 2. 3. ff. h. t. vel etiam ex conventionione de reddendo si ita conventum ut nisi placuerit intra definitum tempus redhibeatur. l. 31. §. 22. ff. de edil. edict.* Hic verò notandum quod generales promissiones quandoque venditorem non obligent, si nimirum ita in promptu sit aliquod vitium, ut id emptor non ignoraverit. *l. 43. §. 1. de contra. empt.* (3) causa est denegatio cautionis si venditor volenti emptori cavere nolit de iis quæ in rebus venalibus edictum repromitti jubet. *l. 17. l. 28. ff. de edil. edict. & l. 31. ff. de evict.* hicque non quidem ob vitium de quo non constat; Sed ob non præstitam cautionem agitur ad redhibendum *add. d. l. 28.*

Th. VIII. Ad harum communium causarum unam vel alteram referri etiam possunt, causæ speciales, quæ in specie concernunt Mancipia vel jumenta, v. g. *ad illa* spectant, si noxæ deditiois subiacet servus, idque reticuerit venditor. *l. 1. §. 1. h. t.* Si veterator pro novitio veneat. *l. 27.* vel talis sit qui omnino manumitti nequit. *l. 17. §. 19. ff. de edil. edict.* Ad hæc respiciunt, si venditor non tradiderit ornamenta, quæ in venditione cum jumento monstravit *l. 38. ff. eod.* Unde sequitur venditorem equum cum ornamentis sc. sellâ & frænd, ostendentem, ita ornatum etiam tradere aut redhibitionem pati debere. *Gothof. in d. l. 38.* Nisi vel consuetudo loci in contrarium sit, vel conventionione sibi prospexerit venditor. *Gloss. in d. l. 38. §. vendendi Rovestr. c. 6. n. 3.* Aut venditor docet se jumentum itineris non vendendi causa ita ornatum habuisse *d. l. 38. §. 11.* Cæterum si plura mancipia aut jumenta sint vendita in uno reperto vitio gravi, possunt ambo redhiberi, si sc. ad certum

usum fuerint conjuncta, nec interest siue unum pretium pro omnibus siue pro singulis certum sit datum. *l. 38. §. 14. b. t. v. g.* si ut paria bey Paaren/ siue ut triga ut quadriga, ein Joch Ochsen oder ein gespann Rutschpferde/ sint vendita, nam res sunt tunc ita annexæ, & una ita absque alia ministerium debitum vix præbere potest; Sin res ad certum usum non sunt conjunctæ *Bern. Schotan. in exam. jurid. b. t. cum nonnullis Dd.* distinguit, utrum per auersionem pretium pro omnibus sit constitutum, & sic una sit venditio, adeoque tunc omnes vel redhibendæ vel retinendæ, aut pro singulis separatim datum sit pretium, & tunc quædam res redhiberi potest, si modò res commodam separationem admittat. *l. 35. §. 38. §. fin. b. t. l. 36. l. 34. h. Caball. c. 2. n. 50. Brunnem. ad d. l. 34. b. t.* Licet dissentiant alii, qui indistinctè statuunt rem redhiberi posse habità ratione bonitatis atq; æstimationis à judice faciendæ *Cujac. in l. 34. ff. b. t. tom. 2. pag. 1968. Balthas. in d. l. n. 14. in fin. per l. 36. b. Berlich. decis. 77. n. 5.* Aliud etiam est in hereditate ubi non nocet quasdam res esse vitiosas, quia venditor hereditatis uon tenetur de evictione, si singulæ res sunt evictæ *l. 2. ff. de hered. vel act. vend. l. 1. C. de evict.* ubi autem evictio non habet locum ibi nec redhibitio. *Trenacing. lib. 2. Resol. tit. de empt. Resol. 11. n. 1.* nisi contrarium sit actum v. g. si quis non solum hereditatem, sed etiam bona hereditaria vendiderit *arg. d. l. 1. C. de evict. Balthas. tit. 8. Resol. 7. n. 15.*

Thel. IX. Subiectum est vel agens vel patiens: Sub illo veniunt omnes qui possunt hanc actione agere & morbosum animal aliamvè rem vitiosam emerunt ignorantes; uti & eorum heredes, cum actio regulariter sit rei persecutoria. l. 31. §. 5. b. t. ii enim, intellecto hujusmodi morbo vel vitio si non erant ullo modo comparaturi, habent hanc actionem, quod si plures singuli partes ab uno emanant: tunc pro parte quisque eorum experitur; sed si in solidum emanant, unusquisque redhibitoriam exercere potest. l. 31. §. 16. in fin. b. Oldend. class. 4. act. 2. n. 4. Si verò plures sint heredes emptoris & velint agere redhibitoria omnes consentire & unum dare procuratorem debent. *d. l. 31. §. 5.*

Th. X. Sic ex facto servi vel mandatarii etiam dominus habet quandoque hanc actionem, vel non, nam si mandatum de certo aliquo jumento aut mancipio conceptum sit, quia hoc casu servus tantum ministerium hic præbet, domini verò ignorantia spectanda sit, rectè

rectè hic agit: Eodem modo se res habet, si culpa procuratoris (specialis scilicet ad rem) res empta deterior facta sit, ut dominus teneatur de damni illius emendatione. *l. 2. §. 1. & l. 25. §. 1. 3. 4. l. 51. pr. & §. 1. b. 1. junct. l. 15. de constit. pecun.* Servus tamen si sciverit, dominus ignoraverit rem esse vitiosam, servi scientia spectatur & domino nocet; si ignoraverit servus dominus sciverit, non tenetur venditor. *l. 51. pr. b. 1.* Si verò ignorans procurator emerit, ipse rectè agit rehibitoria, licet dominus sciverit *d. l. 51. §. 1. Struv. th. 5. Exerc. 27.* quia hic non nisi per cessionem actio in dominum transfertur, unde rectè in fin. *d. l.* exceptio ex persona domini contra eum negatur. *Cujac: in tr. ad. Afric. & in hanc legem p. 545. Bacch. vol. 2. disp. 2. tb. 3. lit. C.*

Th. XI. Non datur tamen actio hac ei, qui venditorem æquivalenti dolo petiit, quia dolus dolo compensari potest. *l. 3. §. 5. ff. de eo per quem. fact. est.*

Th. XII. Sub hoc venit quivis, in quem datur nostra actio qui se vendidit vel per se, vel per alium *l. 23. §. 4. b. 1. jumentum, mancipium aut quancunque tandem rem vitiosam;* ubi autem plures sunt socii qui vendiderunt, datur actio in eum, cujus maxima pars aut nulla parte minor in venditione est. *l. 44. §. 1. b. 1.* Ratio est quia plerumque Venalitarii inita societatem coeunt, ut quicquid agant in commune agere videantur, & ne emptor cogatur cum multis litigare. Si itaque minorem partem quis habeat tantum pro sua portione potest conveniri ut vult *Caball. alleg. tract. c. 2. n. 44.* Quod secus est jure novissimo *Auth. hoc ita C. de duob. reis stipul.* Item competit in heredes venditoris *l. 48. §. 5. l. 19. §. pen l. 23. §. 3. b. 1.* & adversus fidejussorem si se in universam causam sit acceptus *l. 56. eod.*

Th. XIII. Deveniam nunc ad objectum & sunt res quæ in rehibitionem veniunt, & ex edicto adilitio primitus solum erant vendita vitiosa mancipia, aut jumenta, & postea ex ipsorum adilium productione omnis generis res animata *l. 1. §. 38. §. 5. l. 48. §. 6. b. 1. stat. Lub. lib. 3. tit. 6. art. 14.* ex interpretatione & extensione Jcto- rum verò omnes etiam res inanimata mobiles & immobiles principales & accessoria *l. 1. pr. & l. 63. ff. b. 1. l. 31. §. fin. l. 32. 33. d. 1. stat. Lub: all: lib. 3. t. 6. art. 15.* Quo pertinet. E. G. Das Silberwerk dessen jedes Mark nicht 14. Loth seines Silbers helt und die Probe nicht hat. *Ord. Pol. Imper. de Anno 1548. rubri 35. & de Anno 1577. tit.*

36. *Ord. Pol. Mecklenburg. de Anno 1572. rubr. Goldschmiede & Cioie. Rostock. de Anno 1576. ead. rubr.* Sed quantum hodie ab hac ligâ per Aurifabros temerariô ausu recedatur, experientia docet. Item, der gefälschte Wein / R. J. zu Freyburg Anno 1497. Rubr. 2. So man den Wein ablassen wolte. *Ord. Pol. Anno 1548. rubr. 16. R. J. Auguß. Anno 1500. tit. 32. Ord. Pol. Anno 1577. tit. 16.* Item extenditur ad pannum R. I. Auguß. Anno 1500. tit. 23. die Bücher soll man genes und geschoren verkauffen *Ord. Pol. Anno 1577. tit. 21. §. 3. Jus Lub. lib. 3. tit. 6. art. 11.* Ad aromata, inutiles species aut materialia pharmaceutica. *Ord. Pol. de Anno 1543. tit. 33. R. I. de Anno 1551. §. 85. & seqq. Ord. Pol. Francof. Anno 1577. tit. 24.* Ad libros inutiles Bücher so defect haben / und verboten seyn. Ad fundum pestiterum, ad domum aërem insalubrem habentem *Oldend. Class. 4. act. 2. pag. 415. vid. th. 4. supra.*

Th. XIV. Sic actio hæc non tantum ad venditas vel ex alio simili contractu translata res vitiosas pertinet, uti supra ex *th. 6.* patescit, sed etiam sibi vindicat locum in feudis. *Baldus in l. 2. C. de edit. act.* quia ut plurimum conferri solet propter benemerita, vel titulo oneroso, raro ex gratiâ, ut communiter Feudistæ in 2 *F. 1.* tradunt. Idem assero, propter paritatem rationis in Emphytensi per eam enim transfertur Dominium utile. *l. 1. C. de jur. Emphyt. modo facta sit ejus concessio titulo oneroso; non lucrativô. arg. l. 62. ff. de edil. edict. Coll. Arg. th. 21. h. 1.*

Th. XV. Interim tamen suas vires amittit in venditionibus fiscalibus *l. 1. §. 3. h. t. & simplariis i. e. rebus vilibus l. 48. §. fin. h. t. ibique Gothof.* non etiam in venditionibus pupillaribus & civitatum. *d. l. 1. §. 4. & s.* Contractus enim Civitatis non est contractus fiscalis. *Bald. ad l. prædium in fin. C. de edil. act. junct. l. 16. ff. de V. S.* hoc enim fisco singulariter, ut privilegium, propter auctoritatem, hæcæ fiscalis, quam facile convelli propter utilitatem Reip. non convenit. *l. 8. C. de remiss. pignor. est concessum, adeoque extendi non potest. l. 14. & seqq. ff. de LL.*

Th. XVI. Circa formam hujus actionis occurrunt requisiti ejus tum proponenda tum probanda. Constituuntur verò à Dd. communiter ejusmodi quatuor. Primum requisitum est, ut intervenierit vel venditio (generaliter hoc verbo accepto) *l. 1. in pr.* aut permutatio vel similis contractus *l. 19. §. 5. ibid.* traditioque rei venditæ

venditæ facta sit, [daß die Lieferung geschehen] arg. l. 44. §. 2. d. t. ut enim aliquid reddatur; aliquid prius traditum sit, necesse est, cum privatio præsupponat habitum Everh. in loc. Top. leg. 20. à privat: ad habitum n. 1. & seq. Unde sequitur, quod venditâ quidem, & non tradita re, si morbi occulti aut promissi defectus emptor ignorans ante traditionem pretium b. f. numeraverit, postea cognito morbo aut promissi defectu non hæc; sed actione ex empto pretium repetat l. ex emp. ii. §. 6. ff. de act. empt. post traditionem verò si mortuum sit jumentum vel mancipium, redhiberi potest, quia casu, non culpa emptoris hoc factum est & ex postfacto non decrescit obligatio per mortem. l. 38. §. 3. & l. 47. §. 1. & l. 48. pr. h. t. Sin autem suo facto emptor fecit ne res exhibeatur, evanescit hæc actio. d. l. 47. pr.

Theſ. XVII. Secundum requisitum est, ut res sit vitiosa l. 4. §. 3. b. t. sitque vitium sive morbus [sic enim promiscuè sumimus hæc vocabula in præsentî argumento, pro affectu præter naturam notabili, usum ministeriumque hominis aut jumenti aut rei in totum impediante vel multum incommodante per l. 1. §. 1. §. 7. & 8. l. 4. §. fin. l. 5. l. 10. ff. de edil. edict. Wes. in parat. h. t. n. 9. Molin: tr. 2. de J. & J. disp. 353. n. 22. Brunn. ad l. 1. §. 7. num. 6. h. t. cum accuratè loquendo inter hæc differentia sit. vid. l. 10. §. 2. ibique. Gæddem ff. de V. S. Paul: Zacchias quest. Medico-legales. tit. 3. q. 3. n. 15.) corporis, vel simpliciter, talis, e. g. in mancipiis, febris continua, vel tertiana vel quartana, Podagra l. 53 junct. l. 1. §. 8. b. t. Si quis sit myops überſichtig l. 10. §. 3 eod. si mulier arcta l. 14. §. 7. aut bis in mense purgatur. l. 15. eod. vid. plura apud DD. & tot. tit. de edil. edict. & Coll. Argent. ib. 11. vel mixtus, simulque ad animum penetrans & respiciens, uti furor & dementia in fanatico aut phrenetico vid. l. 1. §. 9. 10. junct. l. 4. §. 1. 3. de edil. edict. & morbus comitialis vulgò die fallende Sucht/ das Schwere item heilige gebrechen/ d. l. 53. b. t. Animi verò vitia, quatenus per ea non impediatur usus ministerii nec corpus inutile reddant, qualia sunt v. g. timiditas, avaritia, iracundia, melancholia l. 1. §. 8. & fin. l. 2. b. ad hanc actionem, ex primo Edicti capite non pertinent. l. 1. §. 10. l. 4. §. 3. b. t. Hahn. in not. ad Wesenb.

senb. n. 6. b. t. quamvis ob animi vitia ex empto, si venditor sciens reticuerit, agi possit. *l. 1. §. 9. 10. l. 4. pr. & §. 4. eod. Zacch. p. 3. quæst. medico-leg. q. 1. n. 2. Caball. d. c. 2. n. 28.* nec id ipsum ad secundum caput Edicti sit applicandum, cum in iumentis etiam animi vitia v. g. recalcitrare, sine causa facile turbare, cornu petere, attendantar *l. 43. b. Brunnem. ad parat. Wesenb. quæst. 14. b. t. & in l. 1. §. 9. n. 8. ff. eod.* Excipiuntur etiam vitia animi in mancipiis, propterea redhibitio potest contingere (1). Si animi vitia in conventionem & promissionem deducta & abesse promissa sint *l. 4. §. 4. b. t.* (2) Si servus erro (i. e. qui sæpe sine causa vagatur & tempore in res nugatorias consumptus serius domum redit) sit, *l. 17. §. 4. b. t.* (3) Si servus sit fugitivus i. e. qui à mente discedit ne ad dominum redeat. *l. 17. in pr. §. 1. 2. 3. & seqq. b. t.* si modò ante venditionem fugiendi animum habuerit *l. 54. ff. & l. 3. C. b. t. vid. plures limitati: in Coll. Argent. th. 14. b. t.*

Thes. XVIII. Dum asserui, quod vitium oporteat esse notabile rei que usum impediens, excludo nimis levia vitia, e. g. levem febriculam, vulnusculum. *l. 1. §. 8. junct. l. 4. §. fin. l. 5. l. 10. §. 2. b. t. add. Coll. Arg. th. 15.* Ob quodvis enim leve vitium, contractum annihilare est contra mentem legislatoris. *l. 54 de contra: empt.* nec redhibitoria actio ut rescissoria, quia contra jus Civile data (rescindit enim quod jure civili erat ratum) temerè est concedenda. *arg. l. 10. & 11. ff. de dol. mal:* sic etiam, si sciverit emptor vitium, nulla ipsi competit actio. *vid. th. 7. supra.*

Th. XIX. *Tertium requisitum* est, ut vitium sit latens, & internum nec tempore venditionis apparens, adeoque emptor ex inspectione scire non potuerit. *l. 1. §. 6. l. 14. §. fin:* in vitiis enim externis, conspicuis & in sensus incurrentibus, quæque ex signis deprehendi possunt actio redhibitoria cessat *dd. text. Carpzov. p. 2. c. 34. d. 16. Mev. p. 4. d. 59.* adeo ne venditor, etiam si sciat manifesta vitia, exprimere ea teneatur. *d. §. fin. & l. 15. §. 1. de contra empt.* Si tamen emptor per supinam vel simplicitatem vel negligentiam sive incuriam nesciat,

ciat, venditor verò sciat, hujus dolum latæ culpæ præponderare, & sic dari actionem ædilitiam certum est *arg. l. 19. de R. I. Caball. c. 2. n. 23. Bald. d. l. n. 8. Brunn. ad l. 1. §. 6. h. t.* Quæ autem sunt vitia conspicua exemplis declarat *Paul. Zacch. supra d. loc. q. 4. & seqq. & Roestrunc / d. tract. c. 4.* Inter talia manifesta vitia etiam referri solet morbus ille suum (vulgò die Finnen) ob quem ideo redhibitori locum non esse decisum referunt *Coler. part. 2. decis. 228. n. 9. Carpzov. J. F. R. S. p. 2. Const. 34. def. 16.* quod multò magis in lanione emptore procedere tradit *Mey: ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 6. art. 15. n. 8. & quoad hunc Dn. Brunnem. in l. 14. §. pen. h. t.* huic ad stipulatur, aliàs non, cum nemo cuique emptori persuaserit semper in emptione pecorum lanionem esse adhibendum, qui os apperiat, unde plerumque donec constet an porcus mandandus laniis laborare deprehendatur, ex conventionione pretium emptor retinere solet.

Th. XX. Ne tamen contra *l. 54. ff. de contra: empt.* ob quævis vitia interna, qualia in jumentis & animalibus de jure certè varia sunt, v. g. cornu petere *l. 43. in pr. ff. h. t.* recalcitrare, sine causa facilè turbari *d. l. si sint pavida, mordacia, calcitrosa l. 4. §. 3. eod.* contractus retractetur, elegerunt sibi quædam Reipubl. ac provinciæ certa vitia, quæ licet specialiter de iis in venditione non sit conventum, neque expressè sint exempta, sunt præstanda. Ita enim in jure Saxonico hæc tria ad cautionem ejus, qui equum vendit, sunt exempta [1] Si equus retrogradus, stetig. (2) latenter cæcus star-Blind / [3] Scabiosus, Haarschlechtig / Weichbildr. *art. 97. Coler. p. 2. decis. 22. n. 17. Carpzov. p. 2. c. 34. dec. 17. Richter decis. 95. n. 30. ubi præjudiciis confirmant.* Juxta reformationem Reipubl. Francofurt. *part. 2. tit. 9. §. 4.* de quatuor vitiis venditor tenetur, daß es nicht sey (1) geraubt oder gestolen. (2) Haarschlechtig. (3) Stetig (4) Heupfisch / Mohnaugig oder Kogig. *Reformatio Norinbergensis. lib. 4. tit. 16. §. 1.* tria expressit (1) Kogig. (2) Kneidig / (3) Haarschlechtig. *Ex statut. Lubecensi quod & Rostochii attenditur* Tria viiia sunt præstanda (1) Anbrüstig /

B 2

2. Stetisch

(2) Stedisch / (3) Schabisch. *Jur. Lubec. lib. 3. tit. 6. artic. 17.* hæcque ideo, cum præ cæteris sunt invisibilia & mutabilia & vulgò Wandelbahr dicantur. Hæc autem particularia vitia ita sunt intelligenda, ut venditor ex ignorantia alia vitia reticens tantum non teneatur: Nam si alia vitia sciverit & fraudulenter celaverit, aut sine vitiis laudaverit, adhuc redhibitioni locus erit. *Richter all. decis. 95. n. 30. Met. ad. jus Lub. lib. 3. tit. 6. artic. 17. n. 6.*

Th. XXI. Aliter se res habet in cæteris animalibus, v. g. in bove qui postea mactatus si deprehendatur morbosus, ita ut caro ejus sine periculo comedinequeat; redhiberi potest si venditor morbum sciverit, si ignoraverit *Carpz. part. 2. c. 34. defin. 15. add. ib. 7. supra.*

Th. XXII. *Quartum requisitum* est ut læsus sit emptor ex una causa Edicto comprehensa propter vitium, quò tempore venditionis res jam fuerit affecta, l. 1. § pen. l. 58. §. fin. ff. b. t. quod ubique, quia non præsumitur, ab emptore est probandum, l. 4. de probat. Peretz. in tit. C. de ad. act. n. 4. Struv. in Syntagm. jur. civ. b. t. th. 5. Carpzov. *Jurispr. forens. p. 2. consl. 3. defin. 18.* Non admodum autem difficile hoc erit emptori adhibitis rei peritis colligere ex circumstantiis. Peretz. in C. d. loc. Frantzk. in ff. b. t. n. 68. Cabal: *all. tract. c. 2. n. 5. & 26.* Nam si animal venditum intra triduum aut brevius tempus fortè interierit, præsumitur morbus, nisi aliud ex integritate viscerum possit dijudicari, venditione antiquior, scilicet quando morbus est occultus. Bald in l. 1. C. de edil. act. & ex eo Hahn. in not. ad Wesenb. b. t. n. 6. Oldend. *clas. 4. act. 2. pag. 414.* secus si intra longius tempus facta jam traditione appareat. *Carpz. all. loc. def. 18. n. 4.*

Th. XXIII. Huic requisito quò actio hæc eò melius locum habeat, Practici addere solent, ut emptor juret, si non remittatur, se empturum hanc rem non fuisse, si vitium scivisset *Balthas. d. ref. 4. n. 13.* petaturque restitutio pretii & ut venditor

ditor accipere jubeatur rem venditam. *Scacc. de commerc. §. 1. q. 1. n. 482. Barbosa ad l. 1. n. 9. & seqq. b. t.* Formulam ipsam agendi exhibet *Oldend. Clas. 4. act. 2.*

Th. XXIV. *Finis & effectus actionis*, qui invicem hic ferè concurrunt, sunt, ut occurratur fallaciis Venditorum & subveniatur Emptoribus. *l. 1. §. 2. b. t. l. 37. & 38. §. 2. eod.* utque rescissâ venditione omnia in integrum restituantur *l. 23. §. 1. 7. l. 28. l. 27. l. 31. §. 1. l. 60. b. t.* Et cum à parte emptoris, hoc rescissorium negotium incipiat *l. 25. §. fin. b. t.* primo loco sunt numeranda quæ ab emptore sunt redhibenda venditori, qualia sunt [1] Individuum ipsum sive eandem in specie rem, quam emendo vel permutando accepit, nec deteriore[m] quàm traditionis tempore fuit, restituat, & si forsitan res aliquatenus per dolum & culpam vel ab ipso emptore vel ejus familia aut procuratore deteriorata fuerit, id judicis arbitrio æstimetur & venditori solvatur *l. 23. pr. l. 25. pr. §. 5. 6. l. 43. §. 8. ff. eod.* nisi solius vitii occasione vel casu deterior facta sit, vel etiam planè interierit *l. 38. §. 3. l. 47. §. 1. cum l. seq. b. t. (2)* Accessiones non solum quæ ante L. C. emergunt, sed etiam quæ post *l. 25. §. 8. ff. b. t.* & non solum veniunt illæ accessiones quæ perceptæ fuerunt; sed etiam quæ percipi potuerunt, quia hæc restitutio auctoritate legis fit *l. 23. §. 9. eod.* & tradita ornamenta quibus in ipsa venditione mancipium aut jumentum fuit ornatum: e. g. si equus sit venditus, frænum, ephippium & similia restituantur *d. l. 23. §. 1. l. 33. §. 1. l. 38. §. 1. & §. 11. l. 1. ibique Gloss. eod. Rovenstrunck. c. ult. n. 11.* [3] Acquisita per operas jumenti aut mancipii & fructus sc. si quid natum fuerit, aut culpa, dolovè ejus factum sit, quo minus tale quid haberetur *l. 23. §. 9. l. 24. l. 21. §. 2. b. t. Donell. 13. Comment. c. 3. Mejer. all. loc. 1b. 29.* cujus respectu cavere etiam debet venditor, se nihil dolò malò fecisse, quo deterior aut evictioni obnoxia res fieret, item si quid ad ipsum occasione istius rei redhibendæ pervenerit, se restitutum *l. 21. §. 1. & seqq. l. 22. l. 24. l. 30. pr. b. t. Donell. all. loc. Althus. Dicaolog. l. 1. c. 75. n. 14.* seque si forsitan mancipium redhibendum in fuga sit, curaturum ut sistatur *d. l. 21 §. ult.* quod ad equum, qui in fuga est, accommodat *Rovenstr. c. ult. n. 13.*

Th. XXV. Venditor autem emptori debet præstare
 (1) id, quod accepit cum omni causa i. e. pretium cum uſuris, &
 omnidamno, quod emptori accidit ex ea re *l. 1. C. b. t. l. 23. §. 1. 7.*
§. l. 27. §. 2. l. 27. d. t. Wesenb. ibid. n. 7. Donnell. 13. com-
ment: c. 3. Et si venditor rei vitia sciverit, præstabit id, quod in-
 terest emptoris pretio non caruisse *all. text: junct. l. 1. C. eod.*
§. l. 13. ff. de act. empt. (2) Id quod rei venditæ causa ex volun-
 tate venditoris vel de consuetudine more vel loci erogatum e. g.
 Sympodium mediatorum, vulgò, Weinkauff. arrham: Gottshel-
 ler / quo etiam pertinet donarium istud, equo vendito, famulis
 conferri solitum, Halsttergeld oder Zaungeld / *l. 11. §. 6. ff. de act.*
empt. l. 3. C. eod. Rovenstrunck. c. ult. n. 19. item quod vectigalis
 vel gabelle nomine solutum & quod in curationem aut in judici-
 um rei venditæ causa susceptum, aliasvè, extra cibaria quæ à
 iudice non imputabuntur, impensum est, eaque omnia arbi-
 trio iudicis consequetur emptor. *l. 27. ibique Brunn. l. 29. §. ult.*
l. 31. pr. b. t. Ea autem quæ emptor proprio motu ex merâ li-
 beralitate impendit non reperit. *l. 27. ff. b. t. Caball: c. 2. n. 48.*
Roveſt. c. ult. n. 19. quia non debet id quod suo arbitrio dedit,
 à venditore exigere, quandoquidem alteri per alterum non debet
 iniqua conditio inferri *l. 74. d. R. f.* interim tamen sciendum,
 quod damna aut expensas non iudicio redhibitorio; sed per viam
 retentionis à venditore consequatur emptor, quippe qui cogen-
 dus non est, restituere rem etiam recepto pretio, nisi indemnitas
 servetur a venditore *d. l. 29 §. f. l. 31. pr. Oldend. class. 4. act. 2.*
pag. m. 410. Rovenstr. c. ult. n. 26.

Th. XXVI. Cùm utrinque & per omnia virtute huius
 actionis, in integrum fiat restitutio, exinde patescit, quod post
 redhibitum fundum adversus emptorem exactio futuri vectigalis
 cesset. *l. 49. b. t. & quod redhibitio pignus non liberet. l. 43. §. 8.*
b. Unde sequitur, si emptor pignori rem obligaverit, quod ex
 edicto *l. 9. de alien. jud. mut. caus.* rem liberare & redemptam
 exhibere debeat. *d. l. 43. Rovenstrunck. c. ult. n. 10.* Quod si
 emptor non redhibiturus aliàs, creditorum fraudandorum causa,
 consilio cum venditore inito, redhibuerit, pignus manebit o-
 bliga-

bligatum. l. 4 ff. quib. mod pig. vel hypoth. solv. junct. l. 7. eod. teneturque creditoribus venditor actione revocatoria Pauliana d. l. 43. §. 7. & 8. de edil. edict.

Th. XXVII. Affinia huic actioni sunt remedia, quibus aliquando contractus vel planè rescinditur vel in melius reformatur. Illuc pertinebit actio ex empto l. 11. §. 3. de act. empt. l. 1. §. 9. in fin. vid. rh. 17 Struv. th. 12. h. t. Ex stipulatu l. 19. §. 2. l. 31. §. 20. l. 58 §. 1. h. t. Ob dolum l. 5. C. de rescind. vend. junct. l. 37. de dol. mal. Ob metum l. 1. & 8 C. de rescind. vend. Condictio ex lege, ob lationem ultra dimidium l. 2. C. eod. Actio, ob pactum de retro vendendo adjectum l. 12. ff. de praescript. verb. l. 2. C. de pact. int. empt. & vend. c. 5. X. de empt. vend. Actio in factum perpetua arg. l. 35. de O. & A. ad pretium repetendum, etsi non adfuerit iusta redhibitionis causa, nempe morbus, tunc enim non queritur, an mancipium in causa redhibitionis fuerit, sed hoc tantum, an sit redhibitum, quippe, quod iniquum sit, posteaquam venditor agnoverit recipiendo mancipium, tunc queri, utrum debuerit redhiberi, an non debuerit. l. 31. §. 17. de edil. edict. Actio Aestimatoria seu quanto minoris, quàm quidem contractus totus non rescinditur; sed sibi reddi tantum de pretio emptor intra annum utilem i. e. à die scientiæ computandum petit, quanto minoris valuit, cum emeretur. l. 18. §. 1. l. 61. h. t. l. 19. §. f. & l. 2. C. eod.

Th. XXVIII. Licet actio quanto minoris virtualiter includat Redhibitoriam, in casu, si agens tempore motæ actionis non omnia vitia sciverit, iudex verò rem mihi planè inutilem incidenter videat, siue tale vitium in homine aut jumento sit, ut ob id eum emptor non empturus fuisset, ita enim non obstat exceptio rei judicatæ, si prius de uno vitio egerit, majori enim vitio compertò, rectè iterum aget, quia hic incidenter emergit redhibitionis necessitas arg. l. 1. §. 2. h. t. junct. l. 43 §. 6. eod. Caball. c. 3. n. 11. Balthas. d. res. 4. n. 27. Concurrent tamen hæ actiones aliàs electivè i. e. ut se invicem tollant per electionem unius l. 25. §. 1. ff. de except. rei judic. hinc ubi prius egit Redhibitoria, non est concedenda ipsi Aestimatoria, vel contra, ne bis ejusdem rei aestima-

æstimationem consequatur *d. l. 25. §. 1. cum agens eo tempore,*
omnia vitia scivit & primitus in ejus potestate fuerit quâ actione
agere vellet, *arg. l. 14. §. 9. de edil. edict.* Sed actione quanto
minoris læpius agere possum ob diversa vitia, ut tamen emptor
lucrum non habeat. *l. 32. §. 1. de evict. l. 57. de R. J.*

Th. XXIX. Cessat tandem (ut paucis *contraria* etiam
perstringamus) actio Redhibitoria. Si (1) unum desit ex requi-
sitis allegandis & probandis v. g. si res sit vilis, vitium tempore
venditionis perspicuum, vel si res redhibenda non sit amplius in-
tegra *l. 47. §. 60. ibique DD. b. t.* quare si emptor rem alienavit,
consumpsit, aut suo facto effecit, ut reddere non possit, evanescit
redhibitoria actio *Mev. p. 4. dec. 34. junct. p. 3. decis. 192.* uti &
illô casu, si ædes emptæ in aliam formam transmutatæ sunt v. g.
stabulum, horreum, *Carpzov. p. 3. decis. 222.* multò ergò minus
datur hæc actio quando emptor, vitiò compertò, partem pretii
solvit & pro reliquo, suppositis pignoribus, satisfecit, ex quo fa-
cto expressus elicitur consensus *Mev. p. 4. dec. 50.*

Th. XXX. Destruitur (2) præscriptione sive lapsu tem-
poris quoque hæc actio: Tempus autem illud vel ab ipsis contra-
hentibus vel à lege præfinitum est. *Rovestrunck. c. 8. n. 1.* Tempus
quòd à contrahentibus præfinitum est, à voluntate eorum depen-
det, & pro eorum, arbitrio aliquando modicum, aliquando longum
esse potest. *l. 4. C. de edil. act. Althus. Dicæolog. l. 1. c. 75. n. 16.* Con-
tractus siquidem à conventionem legem accipiunt. *l. 23. 34 de R. J. l.*
1. §. si conveniatur ff. de pos. l. 51. de V. O. l. 10. C. de pact. c. contra-
ctus de R. I. in 6. Si autem de declaratione redhibitionis quidem,
non autem de tempore convenerit, e. g. si vendo quid hoc pacto,
ut si displicuerit, mihi reddatur, sexaginta dies utiles emptori
competunt. *l. 31. §. 22. b. t. Donell. lib. 17. comm. c. 8.* Quibus
præteritis non aliter dabitur hæc actio, nisi in mora fuerit vendi-
tor aut absens, aut alia justa causa intercesserit, quo minus red-
hibitio intra præfinitum tempus fieri potuerit. *d. l. 31. §. 23 b. t.*
Rovestrunck. d. loc. n. 7. A lege tempus redhibitionis, vitiosi, vel
morbofi jumenti, aut promissi circa ea non præstiti, regulariter
est

est sex mensium. *l. 25. §. 1. de except. rei jud. l. 2. C. de edil. att.*
ex die contractus, aut si post venditionis diem promissum quid
sit ex tempore promissionis, si scil. scientia cum tempore contra-
ctus vel promissionis concurrat *l. 55. b. t. computandorum l. 19. §.*
ult. ibique gloss. b. t. Coll. Argent. hic ib. 28. aliàs si latens & valde
occultum est vitium tempus currit à die scientiæ. *Caball. d. c. 2.*
n. 32. unde dies hîc subaudiuntur utiles *d. l. 19. §. 6. l. 55. eod.* non
tantum ratione initii ac ingressus & idè non currunt igno-
ranti, nisi ignorantia sit supina *gloss. Bald. in l. 2. C. b. t.* ve-
rùm etiam ratione progressus, qui non currunt, nisi diebus, quibus
Prætoris adeundi & experiundi potestas est. *l. 2. §. dies si quis*
Ord. in bon. poss. serv. Caball. c. 2. n. 30. Oldendorp. class. 4. act. 2.
n. 9. De ornamentis quidem restituendis jumentisque orna-
mentorum causa redhibendis facultas agendi ad LX. dies ab æ-
dilibus restricta est. E. g. si Equus propter Ephippium vel pla-
nè non præstitum, vel malè præstitum, adeoque principale,
propter accessorium redditur *l. 38 pr. de edil. edict.* Si tamen,
emptor nolit redhibere sed lubentius ad ornamenta vel ite agere
potest perpetuò agere *l. 2. C. de constit. pecun. Caball. c. 2. n. 39*
Similiter si quis ob id, quod ob vitium aliquod suspecta res sit, em-
ptori petitam cautionem deneget, redhibitio, saltem ad duos men-
ses durat. *l. 28. ubi gloss. b. t.* Non autem cessat redhibitio quan-
tumvis res in publico mercatu (auff freyen Markte) vendita &
tradita sit *Rovenstrunck. c. 2. n. 8.* ubi rectè decidit quod talis
consuetudo ut irrationabilis legibusque tum naturalibus tum
divinis repugnans introduci nequeat. Quinimo ubi forsàn
de facto introducta sit, à Magistratù ab rogari
debeat. *d. l. n. 16.*

SOLI DEO GLORIA.

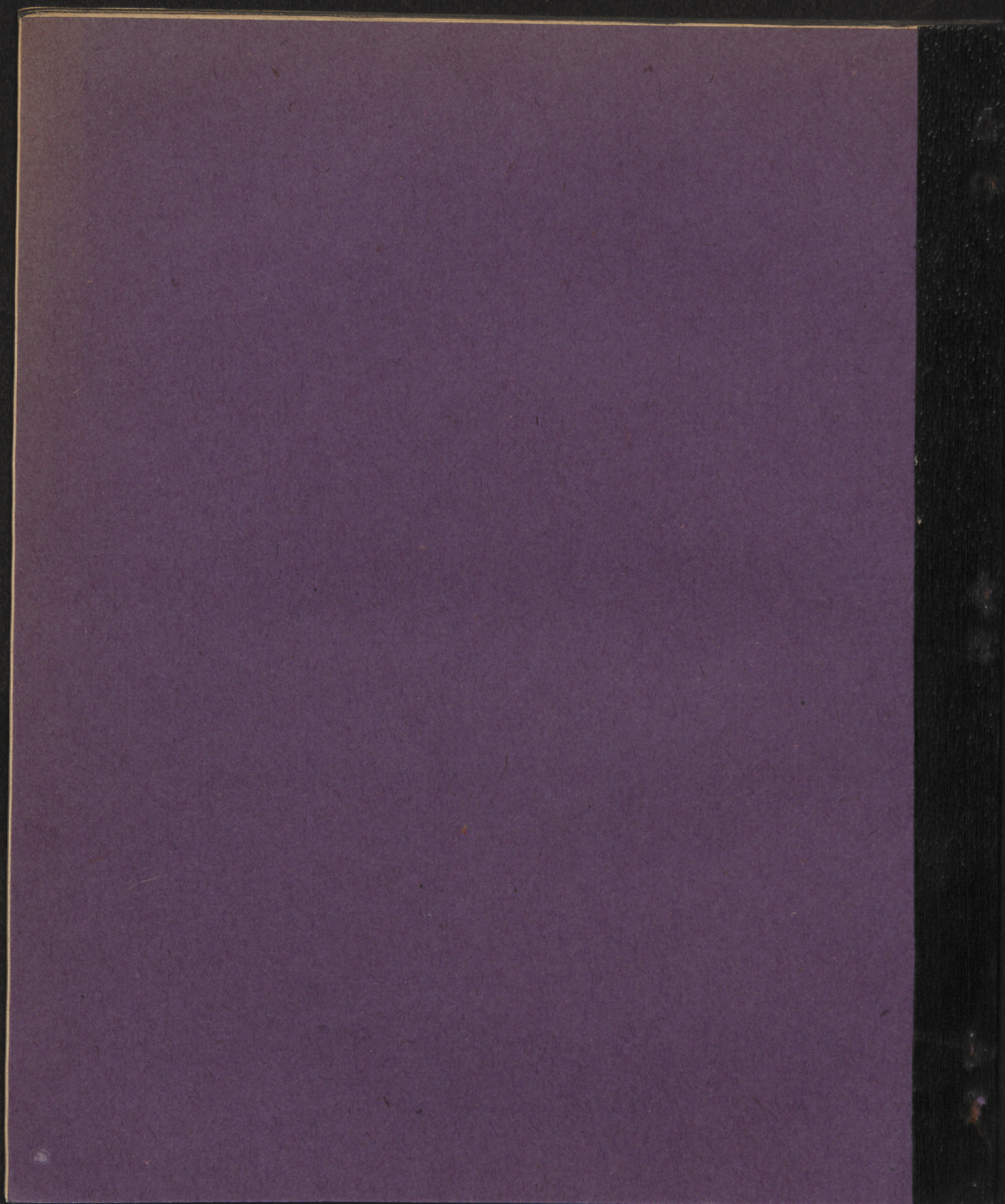

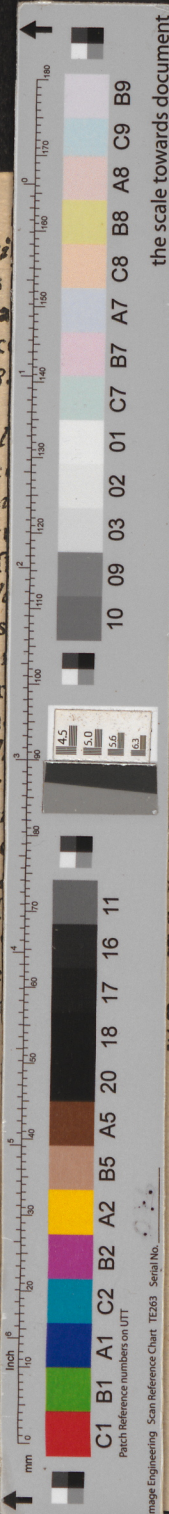

est sex mensum. *l. 25. §. 1. de except. rei*
 ex die contractus, aut si post venditionis
 sit ex tempore promissionis, si scil. scientia
 eius vel promissionis concurrat *l. 55. b. t. c.*
ult. ibique gloss. b. t. Coll. Argent. hic 1b. 28.
 occultum est vitium tempus currit à die
n. 32. unde dies hic tubaudiuntur utiles *d. l.*
 tantum ratione initii ac ingressus & ide
 ranti, nisi ignorantia sit supina *gloss. & Ba*
 rum etiam ratione progressus, qui non currit
 Prætoris adeundi & experiundi potestas est
Ord. in bon. poss. serv. Caball. c. 2. n. 30. Old
n. 9. De ornamentis quidem restituendis
 mentorum causa redhibendis facultas age
 dilibus restricta est. E. g. si Equus propter
 nè non præstitum, vel malè præstitum, a
 propter accessorium redditur *l. 38 pr. de ed.*
 emptor nolit redhibere sed lubentius ad or
 potest perpetuò agere *l. 2. C. de constit. pec*
 Similiter si quis ob id, quod ob vitium aliquo
 ptori petitam cautionem denegat, redhibitio
 ses durat. *l. 28. ubi gloss. b. t.* Non autem cel
 tumvis res in publico mercatu (auff freyen
 tradita sit *Rovenstrunck. c. 2. n. 8.* ubi rectè
 consuetudo ut irrationabilis legibusque tum
 divinis repugnans introduci nequeat. Qu
 de facto introducta sit, à Magistrat
 debeat. *d. l. n. 16.*

SOLI DEO GLO

the scale towards document

adil. ad.
 um quid
 contra-
 m *l. 19. §.*
 & valde
l. d. c. 2.
 od. non
 igno.
 t. ve-
 quibus
 ff quis
 act. 2.
 orna-
 ab æ-
 el pla-
 pale-
 men-
 gere.
n. 39
 t, em-
 men-
 quan-
 lita &
 talis
 tum-
 an